

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2019/500,**annettu 25 päivänä maaliskuuta 2019,****Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen vuoksi sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla sovellettavista varautumistoimenpiteistä****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 48 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29 päivänä maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti. Perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sinä päivänä, jona erosopimus tulee voimaan, tai, jollei sopimusta ole, kahden vuoden kuluttua mainitusta ilmoituksesta eli 30 päivästä maaliskuuta 2019 alkaen, jollei Eurooppa-neuvosto yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa päättä yksimielisesti pidentää tätä määräaika.
- (2) Jos Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole erosopimusta tai jos kahden vuoden määräaika siinä, kun se ilmoitti aikomuksestaan erota unionista, ei pidennetä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EY) N:o 883/2004 ⁽²⁾ ja (EY) N:o 987/2009 ⁽³⁾ säädettyjä sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevia unionin sääntöjä lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa 30 päivästä maaliskuuta 2019 alkaen.
- (3) Tämän seurauksena henkilöt, jotka unionin kansalaisina ovat oikeutetusti käyttäneet Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 45 ja 49 artiklassa määrättyä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen tai sijoittautumisvapauttaan ennen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamista unionista, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät, eivät voi enää vedota sosiaaliturvaoikeuksiensa osalta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskeviin unionin sääntöihin sellaisten tosiseikkojen ja tapahtumien perusteella, jotka toteutuivat ennen eroamispäivää, ja sellaisten vakuutus-, työskentely- tai asumiskausien tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausien perusteella, jotka täyttyivät ennen eroamispäivää, ja joihin on liittynyt Yhdistynyt kuningaskunta. Vaikutus kohdistuu samalla tavalla kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, joihin sovelletaan tai on sovellettu yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä ja jotka ovat tai ovat olleet tilanteissa, joihin liittyy Yhdistynyt kuningaskunta, sekä heidän perheenjäseniinsä ja heidän jälkeensä eläviin.
- (4) Jotta saavutetaan asianomaisten henkilöiden sosiaaliturvaoikeuksien turvaamista koskeva tavoite, jäsenvaltioiden olisi edelleen sovellettava yhdenvertaista kohtelua, rinnastamista ja yhteenlaskemista koskevia periaatteita, sellaisina kuin ne on vahvistettu asetuksissa (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009, sekä näiden asetusten sääntöjä, jotka ovat tarpeen näiden periaatteiden täytäntöön panemiseksi, siltä osin kuin on kyse soveltamisalaan kuuluvista henkilöistä ja ennen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamista unionista toteutuneista tosiseikoista tai tapahtumista ja täyttyneistä kausista.
- (5) Tämä asetus ei vaikuta olemassa oleviin Yhdistyneen kuningaskunnan ja yhden tai useamman jäsenvaltion välisiin sosiaaliturvasopimuksiin eikä sopimuksiin, jotka ovat asetuksen (EY) N:o 883/2004 8 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 9 artiklan mukaisia. Tällä asetuksella ei rajoiteta unionin tai jäsenvaltioiden mahdollisuutta toteuttaa toimia, jotka koskevat hallinnollista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten laitosten kanssa tämän asetuksen periaatteiden täytäntöön panemiseksi. Tämä asetus ei myöskään vaikuta unionin tai jäsenvaltioiden toimivaltaan tehdä sellaisia sosiaaliturvasopimuksia ja sopimuksia kolmansien maiden kanssa tai Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, jotka kattavat sen päivän jälkeisen ajanjakson, jona perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. maaliskuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 19. maaliskuuta 2019.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä (EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1).

- (6) Tämä asetus ei vaikuta jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti kertyneisiin tai tämän asetuksen soveltamispäivää edeltävän ajanjakson aikana kertyneisiin oleviin oikeuksiin. Tällaisten oikeuksien suojeleminen ja pitäminen voimassa edellyttävät hyvää yhteistyötä. On tärkeää varmistaa, että asianomaisten henkilöiden saatavilla on asianmukaista ja oikea-aikaista tietoa.
- (7) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on yhdenvertaista kohtelua, rinnastamista ja yhteenlaskemista koskevien sosiaaliturvaperiaatteiden yhdenmukaisen ja yksipuolisen soveltamisen saavuttaminen, vaan se voidaan niiden toimien yhteensovittamisen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (8) Koska perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 30 päivästä maaliskuuta 2019 alkaen, jos Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole erosopimusta tai jos kahden vuoden määräaika siinä, kun se ilmoitti aikomuksestaan erota unionista, ei pidennetä, ja jotta voidaan turvata oikeusvarmuus, olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyssä, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettua kahdeksan viikon määräajasta.
- (9) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava sitä päivää seuraavasta päivästä, jona perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, paitsi jos Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehty erosopimus on tullut voimaan kyseiseen päivään mennessä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 883/2004 1 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 1 artiklassa säädettyjä määritelmiä.

2 artikla

Soveltamisalaan kuuluvat henkilöt

Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin henkilöihin:

- a) jonkin jäsenvaltion kansalaiset, kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, joihin sovelletaan tai on sovellettu yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä ja jotka ovat tai ovat olleet tilanteessa, johon liittyy Yhdistynyt kuningaskunta, ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät;
- b) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, joihin sovelletaan tai on sovellettu yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä ennen tämän asetuksen soveltamispäivää, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät.

3 artikla

Soveltamisalaan kuuluvat asiat

Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin asetuksen (EY) N:o 883/2004 3 artiklassa säädettyihin sosiaaliturvan aloihin.

4 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

Asetuksen (EY) N:o 883/2004 4 artiklassa säädettyä yhdenvertaisen kohtelun periaatetta sovelletaan tämän asetuksen 2 artiklassa tarkoitettuihin henkilöihin tilanteissa, jotka ovat toteutuneet ennen tämän asetuksen soveltamispäivää.

5 artikla

Rinnastaminen ja yhteenlaskeminen

1. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 5 artiklassa säädettyä rinnastamisen periaatetta sovelletaan kertyneisiin etuuksiin tai tuloihin ja toiseikkoihin tai tapahtumiin, jotka ovat toteutuneet Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen tämän asetuksen soveltamispäivää.
2. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 6 artiklassa säädettyä yhteenlaskemisen periaatetta sovelletaan vakuutus-, työskentely- tai asumiskausiin tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausiin, jotka täyttyivät Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen tämän asetuksen soveltamispäivää.
3. Mahdollisia muita asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 säännöksiä, jotka ovat tarpeen tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjen periaatteiden täytäntöön panemiseksi, sovelletaan.

6 artikla

Suhde muihin yhteensovittamisvälineisiin

1. Tämä asetus ei vaikuta olemassa oleviin Yhdistyneen kuningaskunnan ja yhden tai useamman jäsenvaltion välisiin sosiaaliturvasopimuksiin eikä sopimuksiin, jotka ovat asetuksen (EY) N:o 883/2004 8 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 9 artiklan mukaisia.
2. Tämä asetus ei vaikuta Yhdistyneen kuningaskunnan ja yhden tai useamman jäsenvaltion välisiin sosiaaliturvasopimuksiin eikä sopimuksiin, jotka on tehty sen päivän jälkeen, jona perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ja jotka kattavat tämän asetuksen soveltamispäivää edeltävän ajanjakson, edellyttäen, että kyseisillä sopimuksilla pannaan täytäntöön tämän asetuksen 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut periaatteet, että niissä sovelletaan tämän asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, että ne perustuvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 periaatteisiin ja että niissä noudatetaan näiden periaatteiden henkeä.

7 artikla

Kertomus

Komissio toimittaa vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Kertomuksessa käsitellään erityisesti asianomaisille henkilöille aiheutuvia käytännön ongelmia, mukaan lukien sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen jatkuvuuden puutteesta johtuvat ongelmat.

8 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan sitä päivää seuraavasta päivästä, jona Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti perussopimuksia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta, jos Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehty erosopimus on tullut voimaan tämän asetuksen soveltamispäivään mennessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 25 päivänä maaliskuuta 2019.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

A. TAJANI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. CIAMBA
